

Blikwisseling

Rondtrekkende predikers

Geloofwaardige getuigen

Iedereen die ervaring heeft met langere wandelingen kent het fenomeen: de rugzak wordt steeds lichter. Alles wat overbodig is, wordt onderweg achterge-

© Joanna Vormann

laten. Zo helpt wandelen om het belangrijke van het onbelangrijke te onderscheiden. De wandelaars worden zich bewust van wat wezenlijk is voor hun leven. Op deze manier kunnen zij zelf als mens groeien, authentiek en dus geloofwaardig worden.

De vraag wie en wat nu geloofwaardig is, houdt momenteel veel mensen bezig. Welke instellingen, media, wetenschappen, mensen kan ik geloven en vertrouwen?

Deze vraag bewoog ook de mensen ten tijde van St. Dominicus 800 jaar geleden. Dominicus' manier van prediken net als de apostelen te voet, twee aan twee, kwetsbaar en zwak, was bedoeld om de boodschap van Jezus als Kerk nieuw leven in te blazen, een manier die hij

kopieerde van groepen die kritisch stonden tegenover de Kerk. Het zijn dus ook vandaag de dag mensen die ons als Kerk en Orde bekritisieren die ons uitdagen om op geloofwaardige wijze te getuigen van onze genezende God door onze prediking met ons leven te onderbouwen. Waar we dat doen, zal het evangelie die mensen bereiken die in hun kwetsbaarheid behoefte hebben aan begeleiding en genezing.

Zr. Katharina, Algemene overste van de Zusters Dominicanessen van Bethanië

Nooit alleen

Op 14 augustus van dit jaar ben ik voor de tiende keer verhuisd. Ik woonde in Nederland, Aruba, Duitsland, Italië, Californië en Letland. En nu woon ik hopelijk op mijn laatste adres: De Horst 5 in Haelen. Veel mensen vragen: „Waar heb je nou het liefst gewoond?“ Dan was mijn antwoord: „Daar, waar ik op dat moment leefde.“ En dat is helemaal waar. Ik woonde in Bethanië en voelde me echt overal thuis, hoewel ik me af en toe als

Bij de gouverneur op Aruba

Waarom eigenlijk rondtrekkende predikers?

Sinds het einde van de 11e eeuw heeft een religieuze armoedebeweging grote delen van het Westen in haar greep. Verschillende groepen zwerven rond als rondtrekkende predikers. Ze oriënteren zich aan de apostelen, leven arm en leiden een streng, celibatair leven.

Hun leer komt echter niet overeen met die van de Kerk. Een groep is die van de „Katharen“ (van het Griekse „katharos“ = „puur“). Zij vinden een nieuwe religie uit, gerelateerd aan de leer van de Gnostici en Manicheeërs. Ze bekritisieren het verval van de Kerk en haar rijkdom. Deze vervolgt hen en ontleent de term „ketter“ aan Cathar.

In 1206 ontmoet Dominicus drie afgezanten die de paus had belast met de bestrijding van deze groepen. Hun bekeringspogingen hadden geen succes, want hun verschijning bevestigde het beeld van de Kerk dat de „ketter“ bekritisieren: rijk, machtig, arrogant, te paard. Dominicus doet het anders: met zijn uiterlijk past hij zich aan de critici aan, hij gaat te voet en arm naar de mensen toe, en probeert zo de leer van de Kerk nieuwe geloofwaardigheid te geven. Dit wordt een kenmerk van zijn Orde.

>>> *Vervolg van pagina 1*

een „dommerdje“ ervoer, namelijk als er taalproblemen waren. Daardoor zijn er hier en daar wel wat misverstanden ontstaan, die meestal later gelukkig uit de weg geruimd konden worden.

Wie had gedacht, dat ik in mijn baan als algemeen secretaris van de UCESM zo veel plezier zou hebben van de talenkennis, die zich in de verschillende landen heeft ontwikkeld!

Toen ik intrad, dacht ik: „Nu zal het wel voorbij zijn met de reizen, waar ik van jongs af aan zo van genoot!“ Maar niets was minder waar. Vergaderingen van de congregatie, congressen over mensenhandel, en andere bijeenkomsten riepen me vaak weg van de plek waar ik woonde. En voor mijn werk was ik – voordat de corona uitbrak – heel veel onderweg in Europa.

Op het Rode Plein in Moskou

Ook als ik alleen ben, voelt dat nooit zo. Het klinkt misschien pathetisch of ouderwets, maar voor mij is het realiteit: ik voel de aanwezigheid van mijn Heer, Zijn Moeder, Zijn vrienden en mijn Engelbewaarder. Die hele club heeft me vaak voor groot onheil behoed of voelbare hulp verleend! Deze zekerheid en geborgenheid zou ik iedereen van harte gunnen!

Zr. Marjolein, Haelen

In de bijeenkomst houdt de vrouw haar mond

Een vervelend onderwerp: mogen vrouwen prediken? Officieel is de interpretatie van het evangelie in de eucharistieviering – die in de kerk „prediking“ wordt genoemd – voorbehouden aan de priester. Daar zijn ook goede redenen voor. Toen Dominicus de Orde van de Predikheren stichtte, waren er veel ketterijen in omloop, waarvan sommigen de mensheid verachtten: mensen stelden hun eigen religies samen op basis van wat ze dachten te begrijpen over Jezus en „predikten“ hun ideeën. Velen van hen klonken in het begin vrij goed – het veroordelen van de corruptie en de onchristelijke levenswijze van de kerkelijke vertegenwoordigers spreekt velen op elk moment aan – maar als men er op ingaat, heeft het niets te maken met de Menswording en de liefde van God voor de mensheid. Het verschrikkelijke in de tijd van Dominicus: menig ketterij kwam van de priesters, die zelf weinig van het christelijk geloof afwisten. Dus Dominicus' idee was het, om de prediking toe te vertrouwen aan een groep goed opgeleide theologen die geloven en geloofwaardig leven wat de kern van het christendom is – en die het kunnen uitleggen.

Ook de vrouwen interpreteren de Heilige Schrift al lange tijd op verschillende manieren en in verschillende diensten

Volgens het huidige canonieke recht was dit een no-go. De preek was voorbehouden aan de bisschoppen en de priesters die ermee belast waren. Dominicus stichtte een orde waarin iedereen een prediker was op grond van zijn of haar religieuze gezindheid. En de paus bevestigde de Orde met precies dit doel.

Mogen vrouwen prediken? Vandaag de dag zijn er veel hoogopgeleide vrouwelijke theologen. Het gevaar dat ze ketterij verspreiden is niet groter dan bij hun mannelijke (priester)collega's. En ze prediken: pastorale en kerkelijke functionarissen en degenen die verantwoordelijk zijn voor de eredienst houden diensten en interpreteren de Schrift. Vaak genoeg wordt er ook gevraagd om een geloofsgetuigenis in de Eucharistie te geven, graag met verwijzing naar het Evangelie – is dit iets anders dan „prediken“?

Ik ben Dominicaans. Ik ben door mijn religieuze orde opgeroepen tot de prediking. Beïnvloed door een traditie die weet dat het canonieke recht vaak genoeg wordt ingehaald door het leven en zich moet aanpassen als de gelegenheid zich voordoet. Ik heb echter al geruime tijd – en vooral in deze Corona-tijd – de indruk dat het leven de kwestie van de prediking in de eucharistieviering allang achter zich heeft gelaten. Wie willen we dan bereiken? En is de preek – een persoon spreekt en de gemeente luistert – werkelijk de beste manier om mensen te versterken in hun relatie tot de vleesgeworden God?

Zr. Judith, Erbach

We prediken waar we naartoe gezonden worden ...

Heel verschillende groepen komen naar onze kapel in Riga – daardoor heeft ook onze prediking altijd nieuwe vormen

Ik ben in mijn religieuze leven verschillende keren overgeplaatst, en in de „begintijd“ werden mij altijd de volgende vragen gesteld: „Waarom ben je religieus geworden? Waarom ben je hier?“

Vooral de laatste weken heb ik weer kunnen ervaren hoe gemakkelijk ik met mensen kan praten over God, roeping, religieus leven, de zin van het leven in het algemeen en voor mijzelf, familie, vrienden, thuis ..., eigenlijk alles, bij de kennismaking. In de ontmoeting met mensen begrijp ik pas welke thema's in het leven met God plaatsen van ontmoeting en dus van verkondiging worden.

En ik ontdekte hoe praktisch het is om een rondtrekkend persoon te zijn als men geroepen is om te prediken, te verkondigen. Want meestal willen mensen horen wat je beweegt, soms letterlijk. Het maakt het dus gemakkelijk, want het gespreksthema is er al. En wat me ook opviel is, dat wanneer ik na een tijdje in opdracht ergens anders te zijn geweest, mensen opnieuw ontmoet, men me heel duidelijk zegt „Maar de tijd daar heeft je veranderd!“ En soms ook: „Nu realiseer ik me hoeveel ikzelf ben veranderd sinds we elkaar voor het laatst hebben ontmoet.“ De afwezigheid en de terugkeer helpen ons dus om elkaars groei te herkennen en te benoemen in plaats van in oude hokjes te blijven hangen. Niet altijd gemakkelijk, maar wel heel weldadig!

En wat gebeurt, als ik blijf?

In geen enkel ander van onze kloosters ben ik zo lang aan één stuk geweest als hier in Riga. En ik merk dat mijn manier van prediken, van verkondigen, verandert. Ik heb het leven van de mensen hier beter leren kennen en ik ben er een „gewoon deel“ van geworden. Geen „nieuwkomersbonus“ meer, maar door te blijven verdwijnt niet het „gestuurd worden“.

Mijn verblijf heeft de mensen hier de kans gegeven om mij te transformeren door hun behoeften, zorgen en angsten, maar ook door hun vreugde, hoop en dromen.

De prediking aan degenen naar wie ik gestuurd ben daagt me uit. Ik word uitgedaagd om mijzelf te trainen in „biddend studeren“ om samen de samenleving vorm te geven en samen antwoorden te vinden op de uitdagingen van een trouw leven in de wereld van vandaag. Het is een zich uitstrekken naar Gods verlangen naar ons, om het te verankeren in het hier en nu en het „menselijk“ te laten worden in navolging van zijn voorbeeld.

We prediken waar we naartoe gezonden worden – kennen lerend, altijd nieuw, verbaasd, zoekend, groeiend, blijvend en liefdevol.

Sr. Hannah, Riga

Pastorale zorg op ooghoogte

Onze novice zr. Josefine loopt stage in de pastorale zorg voor daklozen „Gubbio“ in Keulen. Hier hadden we een paar vragen over:

Zr. Barbara: Hoe ben je op het idee gekomen om deze stage te doen?

Zr. J: Ik had er bij de „Domradio“ over gelezen. Je ontmoet telkens weer daklozen en ik wilde eens verder kijken dan mijn neus lang is.

Zr. B: Wat doe je precies?

Sr. J: Twee dagen per week bieden we een snack aan. Er zijn ook verschillende activiteiten: uitwisselen over de Bijbel, de Heilige Mis of „time-out with God“. Er zijn ook straatwerkers, maar dat heb ik nog niet meegemaakt.

Zr. B: Wat maakt daar de meeste indruk op je?

Zr. J: De mensen zijn zo open, eerlijk en warm. Ze verbergen zich niet. Er kwamen mooie gedachten bij het uitwisselen over de Bijbel. Ze komen uit het hart en spreken over geleefd geloof.

Zr. B: Nog een „dominicaanse“ vraag: Hoe heeft jouw werk daar te maken met verkondiging?

Zr. J: Preken moet niet alleen van de preekstoel komen, maar ons hele leven moet gepredikt worden. St. Dominicus is van zijn paard gestapt om mensen op ooghoogte te ontmoeten. Dat is precies wat er bij Gubbio gebeurt: we proberen naar de daklozen te luisteren en ze te waarderen. We zijn er voor hen, en vragen „hoe gaat het met je?“ We dwingen onze hulp niet op. En ten slotte is het andersom: ze houden ons een spiegel voor en helpen ons.

Ik denk dat dit levend christendom is – daar gaat het om.

© Hilde Regeniter, Domradio

Zr. Christina van de Franciscanessen met enkele gasten bij Gubbio

Neem tijd voor jezelf

Onder dit motto bieden Duitse religieuze congregaties sinds kort het vrijwillige religieuze jaar aan. Mensen tussen 18 en 88 jaar, afkomstig uit verschillende levenssituaties, krijgen de mogelijkheid om drie tot twaalf maanden te leven, te bidden en te werken in een religieuze gemeenschap. Van 1 maart tot 1 juni 2020 kwam Maria (60) naar ons toe met het verlangen om „het vele bidden in een klooster te beleven“. Dit was een eerste, bijzonder intense ervaring voor iedereen, want een paar dagen na Maria's aankomst begon de lockdown. Ze schrijft in www.ordensjahr.de/blog/: „De kleine lotsgemeenschap in het kinderdorp liet me zien hoe goed een woon- en leefgemeenschap de isolatietijden kan opvangen; hoe het vertrouwen in God een kalmerend effect heeft op de gemeenschap.“

De Corona-crisis heeft ons duidelijk gemaakt hoe goed het is om elkaar te hebben. Dit geldt voor het gemeenschappelijk gebed in de zustergemeenschap, maar ook voor het samenleven in het kinderdorpgezin van onze zuster Jordana, waar Maria ook betrokken was bij het thuisonderwijs van de kinderen. We zijn dankbaar voor de tijd met Maria en hopen, dat we nog veel meer vrouwen een glimp van het religieuze leven kunnen bieden, zodat ze hun leven met God kunnen herontdekken. Zr. Anna-Maria, convent Jean-Joseph

Een gemeenschap verhuist

De gemeenschap van Erbach is verhuisd van de grote villa naar het voormalige gemeenschaps-huis. Toen alle dozen waren ingepakt, was het eerste wat in het nieuwe huis kwam een standbeeld van de heilige Jozef, zoals in Bethanië gebruikelijk is. De zusters vierden dit met koffie en gebak op het terras – en wachtten vervolgens op de verhuizers. Ondertussen staan de meeste dingen op hun plaats en voelen we ons verbaasd goed op ons gemak.

Zo'n verhuizing is veel werk – toch zijn de zusters van Erbach blij met het nieuwe begin (van links naar rechts: Zr. Vera Noel, Zr. Judith, Zr. Katrina, Zr. Bernadette – en Zr. Klarissa staat achter het fotoapparaat)!

Jubileum in Meckenheim

Ronde en hoge verjaardagen zijn niets ongewoons in een seniorenhuis. Maar als vijf van de negen zusters van onze gemeenschap binnen een jaar een ronde verjaardag hebben, dan is dat iets bijzonders!

Het begon met zr. Birgitta, met haar 75e verjaardag op 9 februari. Zr. Veronika volgde haar op 6 maart, toen ze haar 80ste levensjaar voltooide. Op 17 mei vierde zr. Benigna haar 80ste verjaardag. In de zomer, op 19 augustus, werd zr. Brigitte 85, en zr. Martina sluit de rij, ze wordt 85 op 23 december.

De feesten werden en worden op maat gemaakt, aangepast aan elke zuster en haar situatie!

Tijdens de Corona-crisis waren verjaardagsgasten meestal niet toegestaan in Meckenheim. Wat een zegen is de telefoon!

Bedevaart in Corona-tijden?

Zeker! Maar wel anders dan anders. In Letland is er in augustus een bedevaart naar Aglona om het feest van Maria Hemelvaart te vieren. Maar dit jaar mochten slechts 3000 geregistreerde personen deelnemen aan de viering, net als bij alle andere grote evenementen.

En natuurlijk was de vraag: brengen wij als pelgrims het virus misschien naar regio's waar het nog niet is geweest? We lopen immers door de helft of zelfs heel Letland. Wie kan het risico nemen om pelgrims op te nemen? De school zal binnenkort weer beginnen, zodat ze geen pelgrims met een verkoudheid nodig hebben in hun klaslokaal.

Tijdens de Corona-tijd maakt de kleine Dominicaanse groep de bedevaart liever een paar dagen eerder – en eert Maria alleen

Dit jaar hebben veel groepen besloten niet te blijven voor het feest, maar terug te keren naar huis op de dag dat ze in Aglona aankomen.

Sommige groepen hebben al voor het officiële festival een bedevaart gemaakt, meestal met zeer korte routes. Dit was ook het geval voor sommige Dominicaanse leken in Letland. Ze gingen op 8 augustus, feestdag van de H. Dominicus, op pad en namen de hele Dominicaanse familie mee in hun hart.

bankrekening: 57.89.20.042
IBAN: NL75ABNA0578920042
BIC: ABN ANL 2A
t.n.v. Dominicanessen van Bethanië

Dominicanessen van Bethanië

Zr. Katharina Hemmers OP
Postbus 4050 · NL – 6080 AB Haalen
telefoon: 0031/(0)6-51536286 (Zr. Sara, sekretariaat)
mail: sr.katharina@bethanien-op.org
www.dominicanessenvanbethanie.nl

Recht van bezwaar: wilt u geen post meer van de dominicanessen van Bethanië ontvangen? Bel ons dan op +49 - (0)2204/2002-100 of schrijf naar sr.barbara@bethanien-op.org. Omdat volgens § 23 lid 1 & 2 van de kerkelijke wet voor de bescherming van de persoonsgegevens van religieuze gemeenschappen van pauselijk recht (KDR-OG) kunt u op elk gewenst moment tegen de verwerking van uw persoonsgegevens protesteren.

Dominicanessen
van Bethanië

Geloven in toekomst.